

Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE)

Sammanfattning

Utrikesutskottet föreslår att riksdagen lägger redogörelsen och skrivelsen till handlingarna och avstyrker motionerna.

Behandlade förslag

Redogörelse 2017/18:OSSE1 Från Sveriges delegation vid OSSE:s parlamentariska församling.

Skrivelse 2017/18:136 Verksamheten inom Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE) under andra halvåret 2016 och helåret 2017.

Två yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2017/18.

Två yrkanden i en följdmotion till skrivelsen.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning.....	4
Redogörelsens huvudsakliga innehåll.....	4
Skrivelsens huvudsakliga innehåll.....	4
Utskottets överväganden.....	5
OSSE.....	5
Reservation	7
Skrivelse 2017/18:136 Verksamheten inom Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE) under andra halvåret 2016 och helåret 2017, punkt 2 (SD).....	7
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	9
Skrivelse 2017/18:136.....	9
Följdmotionen	9
Redogörelse 2017/18:OSSE1	9
Motioner från allmänna motionstiden 2017/18	9
<i>Bilaga 2</i>	
Motionsyrkanden som avstyrks av utskottet	10

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Redogörelse 2017/18:OSSE1 Från Sveriges delegation vid OSSE:s parlamentariska församling

Riksdagen lägger redogörelse 2017/18:OSSE1 till handlingarna.

2. Skrivelse 2017/18:136 Verksamheten inom Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE) under andra halvåret 2016 och helåret 2017

Riksdagen avslår motion

2017/18:4012 av Björn Söder och Markus Wiechel (båda SD) yrkandena 1 och 2 samt

lägger skrivelse 2017/18:136 till handlingarna.

Reservation (SD)

3. Övriga yrkanden

Riksdagen avslår motionerna

2017/18:554 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 6 och

2017/18:3239 av Karin Enström m.fl. (M) yrkande 18.

Stockholm den 3 maj 2018

På utrikesutskottets vägnar

Kenneth G Forslund

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Kenneth G Forslund (S), Jonas Jacobsson Gjörtler (M), Sofia Arkelsten (M), Markus Wiechel (SD), Margareta Cederfelt (M), Pyy Niemi (S), Kerstin Lundgren (C), Valter Mutt (MP), Göran Pettersson (M), Krister Örnfjäder (S), Fredrik Malm (L), Yasmine Posio Nilsson (V), Sofia Damm (KD), Maria Andersson Willner (S), Emilia Töyrä (S), Johan Nissinen (SD) och Marie-Louise Rönmark (S).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

Utrikesutskottet behandlar i detta betänkande redogörelse 2017/18:OSSE1 Från Sveriges delegation vid OSSE:s parlamentariska församling om det arbete som bedrevs under 2017. Vidare behandlar utskottet regeringens skrivelse 2017/18:136 Verksamheten inom Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE) under andra halvåret 2016 och helåret 2017.

Två motioner om arbetet i OSSE väcktes under allmänna motionstiden 2017/18. En motion med två yrkanden har väckts med anledning av skrivelsen.

Redogörelsens huvudsakliga innehåll

I redogörelse 2017/18:OSSE1 Från Sveriges delegation vid OSSE:s parlamentariska församling redogör riksdagens OSSE-delegation för verksamheten inom OSSE och för den svenska delegationens arbete under 2017.

OSSE:s årliga session ägde rum den 5–9 juli i Minsk, Vitryssland och samlade över 260 parlamentariker från Europa, Asien och Nordamerika. Temat för sessionen var Öka det ömsesidiga förtroendet och samarbetet för fred och välbefinnande i OSSE-regionen. En deklaration antogs i samband med sessionen.

Församlingens budget för 2016/17 (budgetåret börjar den 1 oktober) uppgick till 3 161 000 euro. Den svenska delegationens bidrag uppgick till ca 100 000 euro.

Skrivelsens huvudsakliga innehåll

I skrivelse 2017/18:136 Verksamheten inom Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE) under andra halvåret 2016 och helåret 2017 redogör regeringen för verksamheten inom OSSE under perioden.

OSSE:s totala budget uppgick till 141 107 600 euro för 2016 och 138 982 600 euro för 2017. Den svenska obligatoriska medlemsavgiften till OSSE uppgick till ca 4 620 000 euro för 2016 och ca 4 521 000 euro för 2017.

Utskottets överväganden

OSSE

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen lägger redogörelse 2017/18:OSSE1 Från Sveriges delegation vid OSSE:s parlamentariska församling samt skrivelse 2017/18:136 Verksamheten inom Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE) under andra halvåret 2016 och helåret 2017 till handlingarna samt avstyrker yrkandena.

Motionerna

I kommittémotion 2017/18:4012 yrkande 1 av Björn Söder och Markus Wiechel (båda SD) anförs att regeringen bör verka för att inom OSSE skapa en arbetsgrupp som syftar till att vidare undersöka den roll OSSE:s valobservatörer spelar när ny röstningsteknik används vid val. I samma motion yrkande 2 anförs vidare att svenskt fokus kommande år bör vara att verka för att de stater som deltar i OSSE ska vara i framkant med att utveckla nya sätt att observera val som använder ny röstningsteknik och med att utbyta erfarenheter, idéer och metoder när det gäller ny teknik och dess effekter på demokratin.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar inledningsvis att OSSE är världens största regionala säkerhetsorganisation med 57 deltagande stater i Europa, Kaukasus, Centralasien och Nordamerika. OSSE verkar för att främja säkerhet och stabilitet i regionen utifrån en brett definierad syn på säkerhet som omfattar såväl militär rustningskontroll som mänskliga rättigheter, rättssäkerhet och demokrati. Organisationens särskilda styrka ligger bl.a. i dess breda krets av deltagande stater, den konfliktförebyggande verksamheten, det breda spektrumet av institutioner och instrument som medger snabb och flexibel konfliktantering samt den utbredda fältnärvaron. Den europeiska säkerhetsordningen är till stor del kodifierad i OSSE:s grunddokument som slår fast OSSE:s principer och de deltagande staternas politiska åtaganden. Utskottet vill understryka vikten av att Sverige fortsätter att aktivt stödja OSSE och verkar för att upprätthålla den europeiska säkerhetsordningen.

Utskottet konstaterar att Sverige både är en av EU:s största givare av frivilliga bidrag till OSSE:s verksamhet och regelbundet ställer personal till OSSE:s förfogande.

Fria och rättvisa val är centralt för att uppnå demokrati, vilket även framhålls i redogörelsen. Detta arbete är också en viktig beståndsdel i OSSE:s

verksamhet, och utskottet vill särskilt betona betydelsen av valobservationer. Utskottet noterar att OSSE:s politiska församling under 2017 genomförde fem valobservationer vid både parlamentsval och presidentval. Utskottet ser positivt på att ledamöter från riksdagens OSSE-delegation i hög grad deltog i dessa övervakningar.

Utskottet noterar att OSSE:s parlamentariska församling i samband med den årliga sessionen 2017 antog en deklaration med tillhörande resolutioner, bl.a. i fråga om behovet av att beakta ny röstningsteknik vid valobservationer.

Med anledning av vad som anförts ovan avstyrker utskottet motion 2017/18:4012 yrkandena 1 och 2. Utskottet föreslår att riksdagen lägger redogörelsen och skrivelsen till handlingarna.

Reservation

Skrivelse 2017/18:136 Verksamheten inom Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE) under andra halvåret 2016 och helåret 2017, punkt 2 (SD)

av Markus Wiechel (SD) och Johan Nissinen (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion 2017/18:4012 av Björn Söder och Markus Wiechel (båda SD) yrkandena 1 och 2 samt lägger skrivelse 2017/18:136 till handlingarna.

Ställningstagande

Valövervakningsmissionerna, som utgör ett av OSSE:s mer synliga verksamhetsområden, samordnas av Odihr och genomförs i samarbete med OSSE:s parlamentariska församling. Sverige bidrar årligen till Odihrs valrelaterade verksamhet genom att skicka svenska observatörer till valövervakningsmissionerna.

I takt med att ny röstningsteknik introduceras i allt fler länder ställs valobservatörerna inför nya utmaningar. Den nya digitaliserade tekniken kräver en ny strategi när det gäller hur val övervakas för att skydda fria och rättvisa demokratiska val. Det kommer att krävas helt andra kunskaper och observationsmetoder.

Med anledning av detta lade Sverigedemokraterna fram en resolution inom OSSE:s parlamentariska församling (OSSE-PF) vid mötet i Minsk 2017. Resolutionen antogs och blev en del av OSSE-PF:s Minskdeklaration.

I resolutionen betonas behovet av att inom OSSE skapa en arbetsgrupp som syftar till att vidare undersöka den roll OSSE:s valobservatörer spelar när ny röstningsteknik används vid val.

Det är ytterst viktigt att observatörer kan se hela processen före, under och efter val för att bekräfta att systemen fungerar som de är avsedda. Därför måste källkod och annan information om valprocessen vara tillgänglig, och observatörerna måste också kunna tyda den. Det handlar inte längre enbart om att observera att människor kan bedriva opinion, gå till valurnorna och rösta samt att övervaka rösträkning.

OSSE-PF uppmanar genom deklARATIONEN bl.a. de deltagande staterna att vara i framkant med att utveckla nya sätt att observera val som använder ny röstningsteknik och att utbyta erfarenheter, idéer och metoder när det gäller ny teknik och dess effekter på demokratin. Detta bör ha svenskt fokus kommande år, och den svenska regeringen bör arbeta för att en arbetsgrupp i enlighet med deklARATIONEN skapas.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Skrivelse 2017/18:136

Regeringens skrivelse 2017/18:136 Verksamheten inom Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE) under andra halvåret 2016 och helåret 2017.

Följdmotionen

2017/18:4012 av Björn Söder och Markus Wiechel (båda SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör verka för att inom OSSE skapa en arbetsgrupp som syftar till att vidare undersöka den roll OSSE:s valobservatörer spelar när ny röstningsteknik används vid val, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att svenskt fokus kommande år bör vara att verka för att de stater som deltar i OSSE ska vara i framkant med att utveckla nya sätt att observera val som använder ny röstningsteknik och att utbyta erfarenheter, idéer och metoder när det gäller ny teknik och dess effekter på demokratin, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Redogörelse 2017/18:OSSE1

Redogörelse 2017/18:OSSE1 Från Sveriges delegation vid OSSE:s parlamentariska församling.

Motioner från allmänna motionstiden 2017/18

2017/18:554 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V):

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör ta en mer aktiv del i och prioritera arbetet i OSSE högre och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:3239 av Karin Enström m.fl. (M):

18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen i avsnittet OSSE och tillkännager detta för regeringen.

BILAGA 2

Motionsyrkanden som avstyrks av utskottet

3. Övriga yrkanden

Motion	Motionärer	Yrkande
2017/18:554	Jonas Sjöstedt m.fl. (V)	6
2017/18:3239	Karin Enström m.fl. (M)	18